

عنوان مقاله:

برنامه درسی روش تحقیق در دوره تحصیلات تکمیلی: واکاوی رویکردهای دانشگاه های برتر جهان به طراحی، اجرا و ارزیابی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی، دوره 10، شماره 32 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 41

نویسندگان:

اعظم کاییدی - دانشجوی دکتری، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

احمدرضا نصر اصفهانی - استاد گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

فریدون شریفیان جزی - گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

سعید موسوی پور - گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه اراک، اراک

خلاصه مقاله:

پرورش پژوهشگر یکی از وظایف مهم آموزش عالی در راستای رسالت تولید و گسترش دانش است و روش تحقیق از جمله دروسی است که برای تحقق این وظیفه و پرورش توانمندی های پژوهشی در دانشجویان طراحی و در برنامه های درسی تمامی سطوح آموزش عالی و در رشته های مختلف علوم اجتماعی گنجانده شده است. کسب مهارت های پژوهشی برای پیشرفت دانشجویان ضروری است زیرا این مهارت ها با موفقیت های تحصیلی و حرفه ای آن ها مرتبط هستند و آن ها را قادر می سازند تا مصرف کننده آموزش دیده اطلاعات باشند. لذا یکی از دغدغه های جهانی آموزش عالی، تهیه یک درس روش تحقیق با کیفیت و مرتبط است. علی رغم اهمیت درس روش تحقیق، پژوهش هایی که در زمینه برنامه درسی آن انجام شده است، چشم گیر نیست و نیازمند توجه بیشتری است. از آنجا که پژوهشی به طور جامع از منظر عناصر برنامه درسی از قبیل اهداف، محتوا، فعالیت های یاددهی-یادگیری، روش تدریس و ارزشیابی، برنامه درسی روش تحقیق را به طور خاص در علوم تربیتی مورد بررسی قرار نداده است، هدف پژوهش حاضر واکاوی طرح درس های روش تحقیق دوره تحصیلات تکمیلی ۱۰ دانشگاه برتر جهان در رشته ی علوم تربیتی از منظر هدف، محتوا، روش تدریس، فعالیت های یادگیری و ارزشیابی، به منظور پی بردن به وضعیت مطلوب این عناصر است. سوالات پژوهش ۱- دانشگاه های منتخب چه اهدافی را از آموزش روش تحقیق به دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته علوم تربیتی دنبال می کنند؟ ۲- دانشگاه های منتخب چه محتوایی را برای درس روش تحقیق دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته علوم تربیتی مدنظر قرار داده اند؟ ۳- دانشگاه های منتخب از چه روش هایی برای تدریس درس روش تحقیق به دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته علوم تربیتی استفاده می کنند؟ ۴- دانشگاه های منتخب چه نوع فعالیت های یادگیری را برای درس روش تحقیق در دوره تحصیلات تکمیلی رشته علوم تربیتی در نظر گرفته اند؟ ۵- دانشگاه های منتخب از چه شیوه هایی برای ارزشیابی درس روش تحقیق در دوره تحصیلات تکمیلی رشته علوم تربیتی استفاده می کنند؟ روش پژوهش رویکرد مطالعه حاضر، کیفی و به روش اسنادی است که با استفاده از فن تحلیل محتوا به واکاوی برنامه های درسی منتخب، پرداخته است. داده های مورد نیاز این پژوهش از طریق طرح درس های روش تحقیق دانشگاه های برتر جهان در رشته علوم تربیتی جمع آوری شد و سپس در مقوله های مجزا طبقه بندی و مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. در این پژوهش بر اساس نمونه گیری هدفمند از نوع موارد مطلوب ۱۳ طرح درس روش تحقیق که مربوط به دوره های تحصیلات تکمیلی رشته علوم تربیتی بودند، از ۱۰ دانشگاه معتبر که بر اساس نظام رتبه بندی شانگهای در بین ۱۰۰ دانشگاه برتر جهان در این حوزه قرار داشتند، انتخاب و بر اساس ۵ عنصراساسی برنامه درسی یعنی هدف، محتوا، روش تدریس، فعالیت های یادگیری و ارزشیابی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در انتخاب طرح درس ها سعی شد که جدیدترین طرح درس های موجود انتخاب و مورد بررسی قرار گیرد. بر این اساس طرح درس های منتشر شده بین سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹ برای بررسی و تحلیل انتخاب شدند. یافته ها در زمینه اهداف درس رو ...

کلمات کلیدی:

روش تحقیق، عناصر برنامه درسی، دوره تحصیلات تکمیلی، رشته علوم تربیتی، روش اسنادی

